

## Archief Jan Verwey

Bezoek door Jelle van Dijk van de bibliotheek Naturalis op maandag 19 september 2022

### A. Dagboeken (schriftformaat)

De dagboeken zijn genummerd: 1 t/m 48.

Periode februari 1914 – maart 1948.

Van de eerste twee dagboeken is er ook een versie van met potlood geschreven schriften.

Duidelijk is dat in een later stadium, vermoedelijk al in 1916, een versie in inkt en in dikkere schriften tot stand kwam.

Dagboek 1 begint op 3 februari 1914: “Ik hoorde een leeuwerik zingen”, gevolgd door 4 februari 1914: “ik hoor de 1<sup>ste</sup> zanglijster zingen”. Dit alles in een keurig handschrift!

Voorin dagboek 1 worden ook zijn vogelvrienden Piet de Groot en Jo Veerman genoemd.

Het laatste dagboek, deel 48), eindigt op 17 maart 1948 met een aantekening over Bruinvissen. Voor zijn verblijf op het lichtschip Doggersbank begint hij een nieuw schrift dat evenwel lang niet vol raakt (deel 28).

### B. Kleine dagboekjes in de vorm van jaaragenda's.

Deze agenda's zijn dicht beschreven en zijn een voortzetting van de serie dagboeken op schriftformaat. De serie loopt van april 1948 tot begin 1981. Veel opmerkingen gaan na 1970 niet meer over de natuur, maar geven een inkijkje in zijn dagindeling zoals: “vanmiddag 11/2 uur geslapen” en “vanavond televisie kijken”.

### C. Mappen

Naast de dagboeken en de agenda's worden in Naturalis ook mappen bewaard met zeer uiteenlopende inhoud. Er is niet geprobeerd een volledige opsomming van dit materiaal te maken. In het bestand van de bibliotheek van Naturalis is dit allemaal keurig geregistreerd. Enkele opvallende zaken volgen hieronder.

- schriften met een overzicht van het broedseizoen. Zo worden in de schriften van het jaar 1918 286 nesten beschreven. Vermeld worden nesthoogte, nestmateriaal, aantal eieren en nestsucces. Daarbij staat opvallend vaak: uitgehaald. Daarbij in het midden latend of dit door kwajongen of door een dier is gedaan.

- mappen met aantekeningen per soort. Hierbij eigen waarnemingen uit Nederland en het buitenland. Het lijkt een verzameling gegevens die wellicht dienden voor een nieuwe avifauna.

- map met aanvullende gegevens vermoedelijk voor de avifauna G.J. van Oordt. Verwey kreeg het manuscript toegestuurd en had zoveel toe te voegen dat besloten werd er een gemeenschappelijke publicatie van te maken (Van Oordt & Verwey 1925).

- map met de trekwaarnemingen van de Club van Trekwaarnemers 1920-1921.

- map met “Dagboek Batavia”. Veel over zijn werk in het “Laboratorium naar het Onderzoek der zee”, maar ook een beschrijving van een tocht door de mangrovebossen 11 september 1929. Hier ziet hij veel vogels waarbij veel Bosruiters, Tureluurs en Poelruiters.

- map met verslagen van zijn verblijf als gijzelaar in Haaren en Sint Michielgestel (1942). Zo gaat Verwey op een maartmorgen naar een lezing, terwijl Niko Tinbergen buiten blijft en hem na afloop meedeelt dat er nogal trek was van Kievit, Roek en Spreeuw. Ook zag hij 8 Buizerden naar NO overvliegen!